

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Arbitrage en herroeping

Koster, H.

Citation

Koster, H. (2022). Arbitrage en herroeping. *Bedrijfsjuridische Berichten*, 2022(26), 379-380. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3514203>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3514203>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Arbitrage en herroeping

Bb 2022/100

In deze bijdrage gaat de auteur in op de uitspraak van de Hoge Raad van 30 september 2022, ECLI:NL:HR:2022:1332 over herroeping bij arbitrage.

1. Feiten

Tussen eiseres als hoofdaannemer en E. als onderaannemer is een geschil gerezen over de levering en montage van systeemplafonds voor een nieuwbouwproject. In de overeenkomst tussen partijen was een arbitragebeding opgenomen en partijen hebben hun geschil aan de Raad van Arbitrage voor de Bouw voorgelegd. Bij arbitraal tussenvonnis van 11 december 2012 heeft het scheidsgerecht in eerste aanleg geoordeeld dat E. niet aansprakelijk is voor vertraging. Eiseres heeft tegen het arbitraal tussenvonnis tussentijds arbitraal hoger beroep ingesteld. Bij arbitraal vonnis van 7 juli 2014 heeft het scheidsgerecht in hoger beroep de grieven van eiseres verworpen. Vervolgens heeft eiseres op grond van het achterhouden door E. van feiten en stukken aan het scheidsgerecht in eerste aanleg verzocht terug te komen van de beslissing over de vertraging. Het arbitraal scheidsgerecht in eerste aanleg heeft bij arbitraal eindvonnis van 15 oktober 2015 geoordeeld dat het geen aanleiding zag om terug te komen van deze beslissingen. Het heeft daartoe onder meer overwogen dat er geen bewijs van een nieuw feit is geleverd en dat de arbiters derhalve geen aanleiding zien terug te komen op hun overwegingen in het tussenvonnis. Eiseres heeft tegen deze uitspraak arbitraal hoger beroep ingesteld. Bij arbitraal vonnis van 12 december 2016 heeft het scheidsgerecht in hoger beroep overwogen dat het scheidsgerecht in eerste aanleg niet kon terugkomen van beslissingen waartegen in het eerdere hoger beroep niet was gegriefd of die in dat eerdere hoger beroep waren bekrachtigd. Voorts heeft het scheidsgerecht overwogen dat ook als mocht blijken dat E. feiten en stukken heeft achtergehouden, dit niet tot heroverweging kan leiden.

Eiseres heeft vervolgens bij het hof gevorderd dat de arbitrale vonnissen gedeeltelijk worden herroepen op de voet van art. 1068 (oud) Rv, althans gedeeltelijk worden vernietigd op de voet van art. 1065 (oud) Rv. Het hof heeft de vordering tot herroeping afgewezen omdat niet was voldaan aan het voor herroeping gestelde vereiste dat het achterhouden van stukken en feiten is ontdekt na afloop van de arbitrale procedure. De rechtbank en het hof buigen zich nog een keer over de kwestie. De rechtbank wijst de vordering tot vernietiging af omdat niet is komen vast te staan dat sprake is geweest van bedrog aan de zijde van E. Het hof bekrachtigt.

2. De Hoge Raad

De Hoge Raad overweegt allereerst dat herroeping op basis van art. 1068 lid 1 (oud) Rv slechts kan plaatsvinden op de gronden i) dat het vonnis geheel of ten dele berust op na de uitspraak ontdekt bedrog, door of met medeweten van de wederpartij in de arbitrale procedure gepleegd, ii) dat het vonnis geheel of ten dele berust op stukken die na de uitspraak vals blijken te zijn, of iii) dat een partij na de uitspraak stukken die op de beslissing van het scheidsgerecht van invloed zouden zijn geweest en door toedoen van de wederpartij zijn achtergehouden, in handen heeft gekregen. Herroeping op grond van bedrog is derhalve slechts toegestaan als het bedrog na de arbitrale procedure is ontdekt. Het gaat erom of het bedrog redelijkerwijs nog in de arbitrale procedure aan de orde had kunnen worden gesteld.

Als dat laatste het geval is, geldt als uitgangspunt dat de partij die daarbij belang heeft het bedrog in de arbitrale procedure aan de orde moet stellen. Arbiters zijn alsdan gehouden het beroep op bedrog op juistheid te onderzoeken, ook indien dat beroep wordt gedaan nadat al een tussenvonnis is gewezen, zo de Hoge Raad. Gebeurt dit niet, dan kan het gestelde bedrog in beginsel niet alsnog in een vernietigingsprocedure aan de orde worden gesteld.

In deze zaak heeft E. bedrog gepleegd door stukken achter te houden, zo is gesteld. Dat heeft eiseres tijdens de arbitrale procedure ontdekt. Herroeping was dus, anders dan het hof overwoog, niet mogelijk. Immers, de volgens eiseres door E. achtergehouden stukken zijn ingebracht in de arbitrale procedure en door arbiters beoordeeld, waarmee niet meer kan worden gezegd dat de arbitrale beslissing onder invloed van het achterhouden van de stukken tot stand is gekomen.

3. Commentaar

Naar huidig recht is in art. 1064 Rv vastgelegd dat tegen een geheel of gedeeltelijk arbitraal eindvonnis slechts de rechtsmiddelen van vernietiging en van herroeping openstaan. Herroeping is op basis van art. 1068 lid 1 Rv evenals 1068 lid 1 Rv (oud) slechts toegelaten indien: (i) het vonnis geheel of ten dele berust op na de uitspraak ontdekt bedrog, door of met medeweten van de wederpartij in de arbitrale procedure gepleegd; (ii) het vonnis geheel of ten dele op bescheiden berust die na de uitspraak vals blijken te zijn; of (iii) een partij na de uitspraak bescheiden die op de beslissing van het scheidsgerecht van invloed zouden zijn geweest en door toedoen van de wederpartij zijn achtergehouden, in handen heeft gekregen. De vordering tot herroeping wordt binnen drie maanden nadat het bedrog of de valsheid in geschrifte bekend is geworden of een partij de nieuwe bescheiden in handen heeft gekregen, aangebracht voor het gerechtshof van het ressort waarin de plaats van arbitrage is gelegen. Indien de rechter de voor herroeping aangevoerde grond of gronden juist bevindt, vernietigt hij het vonnis geheel of gedeeltelijk. Voorts is bij herroeping terugverwijzing

¹ Verbonden aan de Universiteit Leiden.

op grond van art. 1065a Rv naar het scheidsgerecht toegestaan.

In de onderhavige zaak heeft de Hoge Raad geoordeeld dat herroeping niet mogelijk is. Het geschil scharniert om beantwoording van de vraag of het bedrog na de arbitrale procedure is ontdekt. Dat bleek niet het geval te zijn. Aldus komt het oordeel van het hof – en de Hoge Raad die dit oordeel in stand laat – dat herroeping niet mogelijk is, zonder meer juist voor. Immers, nu de ‘achtergehouden’ stukken zijn ingebracht in de arbitrale procedure en door arbiters beoordeeld zijn, valt daarmee het doek voor eiser en is herroeping geen optie.